

Fundacja na rzecz
Efektywnego
Wykorzystania
Energii

Polish
Foundation
for Energy
Efficiency

PROGRAMY OCHRONY POWIETRZA PROGRAMY POPRAWY JAKOŚCI POWIETRZA PROGRAMY OGRANICZANIA NISKIEJ EMISJI

Możliwości finansowania

Opracował:
Mgr inż. Jerzy Piszczek
Mgr inż. Arkadiusz Osicki
Mgr inż. Piotr Kukla

Opracowanie w ramach realizacji projektu „Doskonalenie poziomu edukacji w samorządach terytorialnych w zakresie zrównoważonego gospodarowania energią i ochrony klimatu Ziemi” dzięki wsparciu udzielonemu przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

***Katowice, grudzień 2009 r.
aktualizacja czerwiec 2010 r***

I. FINANSOWANIE OPRACOWANIA PROGRAMÓW

Zanim nastąpi faza wdrożeniowa, trzeba opracować Program, a to również wymaga nakładów finansowych. Dlatego rozpoznano i zaprezentowano poniżej możliwości finansowania zarówno dla opracowania Programu, wdrożenia Programu oraz wspomaganie wdrożenia Programu.

II. FINANSOWANIE OPRACOWANIA PROGRAMÓW

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Program dla przedsięwzięć związanych z opracowaniem, zgodnie z art. 89-91 ustawy, programów ochrony powietrza i planów działania

Cel programu

Realizacja obowiązków nałożonych przez Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE)

Beneficjenci

Jednostki samorządu terytorialnego: **województwa** – Umowa o dofinansowanie przedsięwzięcia nie inwestycyjnego zawierana będzie z województwem, reprezentowanym przez marszałka lub/i członków zarządu województwa zgodnie ze wskazaniem Statutu Województwa, przy kontrasygnacie skarbnika województwa.

Warunki finansowania

Intensywność dofinansowania

Dotacja – do 50% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Warunki dofinansowania

- 1) Dotacja może zostać udzielona na pisemny wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia nieinwestycyjnego, złożony na obowiązującym formularzu wniosku wraz z wymaganymi, wymienionymi w nim załącznikami;
- 2) O dofinansowanie mogą ubiegać się województwa, które zobowiązane są do opracowania programu ochrony powietrza.
- 3) Warunkiem ubiegania się o dofinansowanie jest ocena poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni lub lata poprzednie, sporządzana przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, w których poziom substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji.
- 4) Wnioskodawca zobowiązany jest do podania wskazanej w ocenie WIOŚ liczby stref, na danym terenie, w stosunku, do których powstał obowiązek opracowania programu ochrony powietrza.
- 5) W przypadku nie objęcia wnioskiem wszystkich stref, których ocena wskazuje na konieczność opracowania programu ochrony powietrza, lub przewiduje się, iż obowiązek opracowania programu dla innych stref lub substancji powstanie, wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania przewidywanego terminu opracowania programu dla stref lub substancji pozostałych wraz ze wskazaniem planowanych źródeł jego finansowania.
- 6) Program ochrony powietrza będzie opracowany zgodnie ze wskazaniem Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 roku, w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. Nr 38, poz. 221).
- 7) Przedsięwzięcie nie zostało zakończone przez dniem złożenia wniosku.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH

Zadania z zakresu – BADANIA, OPRACOWANIA I EKSPERTYZY (ZS)

- ZS 4.2. Opracowanie programów efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.
- ZS 5.1. Opinie naukowe, opracowania i ekspertyzy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej istotne z punktu widzenia poprawy stanu środowiska województwa śląskiego.

Warunki finansowania zadań w 2010 roku

Na dofinansowanie zadań pozainwestycyjnych udzielane są dotacje.
Wysokość dofinansowania dla zadań pozainwestycyjnych do 100% kosztów kwalifikowanych, z uwzględnieniem:

- efektów zadania,
- możliwości finansowych Funduszu.

III. FINANSOWANIE WDRAŻANIA PROGRAMÓW

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH

Zadania z zakresu – Polepszenie jakości powietrza i ochrona klimatu (OA)

OA 1.3. Wdrażanie obszarowych programów ograniczenia niskiej emisji.

Ogólne warunki finansowania zadań w 2010 roku

Dotacje:

- OZE,
  - budynki użyteczności publicznej,
- Wysokość dotacji do 50%.

Pożyczki:

- do 80% kosztów kwalifikowanych,
- oprocentowanie stałe – 0,6 s.r.w. (min. 3%),
- możliwe umorzenie do 50% kwoty pożyczki.

IV. FINANSOWANIE WSPOMAGAJĄCE DLA UCZESTNIKÓW PROGRAMÓW

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Środki krajowe - **Program Priorytetowy 5 Ochrona klimatu**

5.1 Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji (3 konkursy).

- **Część 3** Dopłaty na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na zakup i montaż kolektorów słonecznych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych.

5.4 System zielonych inwestycji

- **Część 1** Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej (termoizolacja obiektu, modernizacja instalacji c.o., wymiana systemów wentylacji i klimatyzacji, wykorzystanie OZE, systemy zarządzania energią w budynkach, modernizacja oświetlenia, dokumentacja techniczna).

Warunki finansowania - Program 5.1

Część 3

Dotacja (45%) na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego zaciągniętego na realizację przedsięwzięcia, kredyt do 100% kosztów kwalifikowanych (koszt jednostkowy nie może przekroczyć 2500 zł/m² kolektora).

Warunki finansowania – Program 5.4

Część 1

Projekty o wartości min. 10 mln zł, dofinansowanie: dotacja do 30% kosztów kwalifikowanych, pożyczka do 60% kosztów kwalifikowanych, oprocentowanie zmienne WIBOR 3M+0,5%, okres kredytowania do 15 lat, karencja do 18 m-cy

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Zadania z zakresu – Polepszenie jakości powietrza i ochrona klimatu (OA)

- OA 1.2. Budowa lub zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie.
- OA 3.1. Wdrażanie projektów z zastosowaniem odnawialnych i alternatywnych źródeł energii.
- OA 4.1. Wdrażanie projektów nowoczesnych, efektywnych i przyjaznych środowisku układów technologicznych, przesyłu i użytkowania energii.
- OA 4.2. Termoizolacja budynków w zakresie wynikającym z audytu energetycznego.
- OA 4.3. Wdrażanie programów ograniczenia zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych.

Ogólne warunki finansowania zadań w 2010 roku

Dotacje:

- OZE,
  - budynki użyteczności publicznej,
- Wysokość dotacji do 50%.

Pożyczki:

- do 80% kosztów kwalifikowanych,
- oprocentowanie stałe - 0,6 s.r.w. (min. 3%),
- możliwe umorzenie do 50% kwoty pożyczki.

Bank Ochrony Środowiska

Kredyty we współpracy z WFOŚiGW w Katowicach

LG 1 - ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery

Podmioty uprawnione do ubiegania się o kredyt:

osoby fizyczne, w tym prowadzące działalność gospodarczą oraz wspólnoty mieszkaniowe

Przedmiot kredytowania:

- Budowa, modernizacja lub wymiana na bardziej efektywne ekologicznie i energetycznie systemów grzewczych oraz układów technologicznych, przeznaczonych do ogrzewania pomieszczeń, podgrzewania wody oraz wytwarzania ciepła technologicznego dla istniejących obiektów.
- Budowa systemów z udziałem niekonwencjonalnych (w tym odnawialnych) źródeł energii wraz z instalacjami do przesyłu energii.
- Zastosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających straty ciepła w obiektach, dla których pozwolenie na użytkowanie wydano przed 01-01-1986 r. wraz z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem poprzez składowanie odpadów zawierających azbest, pochodzących z obiektów zakwalifikowanych do I stopnia pilności usuwania azbestu.

Warunki kredytowania:

- kwota kredytu: do 90% nakładów inwestycyjnych, nie więcej niż 300.000 zł ,
- okres spłaty kredytu: do 7 lat od terminu zakończenia zadania,
- okres karencji w spłacie kapitału: do 12 miesięcy,
- okres realizacji zadania: do 18 miesięcy od daty postawienia kredytu do dyspozycji Kredytobiorcy,
- oprocentowanie: 0,6 s.r.w., lecz nie mniej niż 3,0% w stosunku rocznym,
- prowizja przygotowawcza: 1,0% wartości przyznanego kredytu,

Pozostałe programy mogą być użyteczne dla wspomagania finansowego dla PONE w ograniczonym zakresie (brak możliwości dofinansowania dla osób fizycznych)

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Śląskie. Pozytywna energia

Środki UE – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego

V priorytet - Środowisko, Działanie 5.3: Czyste powietrze i odnawialne źródła energii

TYPY PROJEKTÓW:

- Budowa (w tym rozbudowa, odbudowa), przebudowa i remont elementów systemów ciepłowniczych (z likwidacją systemów indywidualnych), a także wyposażenie systemów ciepłowniczych w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza.
- Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej.
- Budowa infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych – energia słoneczna; energia z biomasy, inne np.: energetyka geotermalna, biogaz, energetyka wodna.

Podmioty uprawnione do ubiegania się o finansowanie

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
- podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia.
- podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych. jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej).
- porozumienia podmiotów wymienionych w pkt 1-4 reprezentowane przez lidera.
- podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie zgodne z zapisami ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym.

Warunki finansowania

- 85% kosztów kwalifikowanych projektu w formie dotacji

I konkurs (po naborze wniosków) - do 5 maja 2010 – 20 mln Euro

II konkurs - do 6 czerwca 2011 – 11,6 mln Euro

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013

OŚ 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej:

Działanie 3.3: Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

TYPY PROJEKTÓW:

- wytwarzanie lub dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo biomasy.

Podmioty uprawnione do ubiegania się o finansowanie:

- Gmina, jednoosobowa spółka gminy, gminny zakład budżetowy

<p>Kryteria dostępu</p> <p>Pomoc może być przyznana na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt realizowany w miejscowości należącej do: <ul style="list-style-type: none"> a) gminy wiejskiej lub b) gminy miejsko – wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców lub c) gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców
<p>Warunki finansowania</p> <p>Poziom pomocy w EFRROW wynosi maksymalnie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Wymagany krajowy wkład środków publicznych w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowanych projektu pochodzi ze środków własnych.</p> <p>3 000 000 zł – na projekty w zakresie wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.</p>

<p>BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO</p>	<p>Fundusz Termomodernizacji i Remontów</p>
<p>Z dniem 19 marca 2009 r. weszła w życie ustawa o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. Nr 223, poz. 1459), która zastąpiła dotychczasową ustawę o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych. Na mocy nowej ustawy w Banku Gospodarstwa Krajowego rozpoczął działalność Fundusz Termomodernizacji i Remontów, który przejął aktywa i zobowiązania Funduszu Termomodernizacji.</p>	
<p>Warunki kredytowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kredyt do 100% nakładów inwestycyjnych , • możliwość otrzymania premii bezzwrotnej: termomodernizacyjnej, remontowej (budynki wielorodzinne, użytkowane przed dniem 14 sierpnia 1961), kompensacyjnej, <ul style="list-style-type: none"> ○ wysokość premii termomodernizacyjnej stanowi 20% wykorzystanej kwoty kredytu, jednak nie więcej niż 16% kosztów poniesionych na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego i dwukrotność przewidywanych rocznych oszczędności kosztów energii, ustalonych na podstawie audytu energetycznego; ○ wysokość premii remontowej stanowi 20% wykorzystanej kwoty kredytu, nie więcej jednak niż 15% kosztów przedsięwzięcia remontowego. 	

<p>BOŚ</p>	<p>Bank Ochrony Środowiska</p>
<p>Kredyty na realizację przedsięwzięć energooszczędnych</p> <p>Przedmiot kredytowania - inwestycje prowadzące do ograniczenia zużycia energii elektrycznej, a w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymiana i/lub modernizacja, w tym rozbudowa, oświetlenia ulicznego, • wymiana i/lub modernizacja oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego obiektów użyteczności publicznej, przemysłowych, usługowych itp., • wymiana przemysłowych silników elektrycznych, • wymiana i/lub modernizacja dźwigów, w tym dźwigów osobowych w budynkach mieszkalnych, • modernizacja technologii na mniej energochłonną, • wykorzystanie energooszczędnych wyrobów i urządzeń w nowych instalacjach, • inne przedsięwzięcia służące oszczędności energii elektrycznej. <p>Podmioty uprawnione do ubiegania się o kredyt: samorzady, przedsiębiorcy, wspólnoty mieszkaniowe.</p>	

Warunki kredytowania:

- waluta kredytu - PLN
- max. kwota kredytu: dla samorządów do 100% kosztu inwestycji, z możliwością refundacji kosztów audytu energetycznego, dla pozostałych kredytobiorców do 80% kosztu inwestycji,
- okres kredytowania - do 10 lat (z możliwością uzyskania karencji w spłacie kapitału),
- oprocentowanie - zmienne WIBOR 1M/ 3M/ 6M + marża,
- prowizje – wg Tabeli opłat i prowizji,

Istnieje możliwość spłaty kredytu z oszczędności wynikających ze zmniejszenia zużycia energii elektrycznej, uzyskanych dzięki realizacji inwestycji. W takim przypadku do wniosku o udzielenie kredytu należy dołączyć wyliczenie oszczędności energii elektrycznej i oszczędności finansowych.